

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADETS UDVALG FOR KIRKEKUNST

TIL DE DANSKE FOLKEKIRKER/MENIGHEDSRÅD

Vejledende retningslinjer for afholdelse af konkurrencer i forbindelse med kirkekunstudsmykninger

Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst har udarbejdet denne vejledning til menighedsråd m.fl., der overvejer at afholde en indbudt konkurrence som et opklarende led i erhvervelsen af ny kunstnerisk udsmykning i eller i forbindelse med en kirke.

Vi håber, den kan være til hjælp i det praktiske arbejde med at udforme og afholde en konkurrence. Målet med en konkurrence er at optimere de parametre, der er med til at fremme indsigten i processen, kvaliteten og forhåbentlig beslutningen samt glæden ved det endelige resultat.

Forslag til konkurrenceform og indhold

1. Hvem er indbudt?
2. Kort beskrivelse af kirken – forhistorie for udskrivelsen af konkurrencen mm.
3. Stedet og opgaven.
4. Kirkens krav til udsmykningsforslagets form.
5. Eventuelle krav til budget samt produktions- og tidsplan for udførelsen af opgaven.
6. Dato for besigtigelse og indledende møde med kunstnerne i kirken.
7. Honorering samt økonomi for udførelsen af den endelige opgave.
8. Konkurrencevilkår og bedømmelsesudvalg.
9. Kommunikation: Hvem kan der stilles spørgsmål til, tidsfrist og formidling af svar.
10. Afleveringsfrist og afleveringssted.
11. Eventuel dato for præsentation af forslagene.

Uddybning af ovennævnte punkter

(1)

Det skal i indbydelsen til konkurrencen oplyses, hvem der er indbudt. Indbydelsen udsendes minimum 3 måneder før indleveringsfrist.

(2)

Kort beskrivelse af:

kirken, dens historie, beslutningsprocessen (hvad har fået jer til at udskrive en konkurrence?), jeres overordnede idéer og visioner for kirken.

(3)

Beskrivelse af:

- Lokaliteten for udsmykningen (vedlæg gerne situationstegninger som er målfaste).
- Udsmykningsopgavens karakter og dens omfang (hvilke ønsker er der til udsmykningen, og hvad skal den kunne bidrage med (liturgisk, kirkens tanker, tro, historie og idéer)?).
- Eventuelle specifikke krav til materiale, dimensioner, lys, funktioner, elementer/inventar, (alter, alterudsmykning, knæfald o. lign.) brand- og adgangskrav og samarbejde med arkitekt.

(4)

Oplys i hvilken form udsmykningsforslaget skal præsenteres: model, plancher, tegninger/illustrationer, mappe eller digitalt samt målestoksforhold.

(5)

Hvis kunstneren skal udfærdige et budget for udførelsen af den endelige opgave, herunder eventuelt overslag/tilbud samt tidsplan, skal dette oplyses.

(6)

Datoen for besigtigelse af kirken og indledende møde med kunstnerne fastlægges i god tid inden fristen for aflevering af udsmykningsforslaget, gerne senest 1 uge efter indbydelsen. Inviter de pågældende kunstnere til at besigtige kirken, gerne samtidigt – så alle får samme fremvisning og hører samme svar på eventuelle spørgsmål.

(7)

Honorering af opgaveforslagene. * (Se nedenfor)

Oplys den samlede beløbsramme for udsmykningsopgaven, inklusiv kunstnerens honorar, moms, håndværkerudgifter o. lign. (Hvis kirken ikke har midlerne til den endelige opgave, men f.eks. skal søge fonde til finansieringen, skal dette oplyses i konkurrencebetingelserne.)

(8)

Oplys konkurrencevilkårene. * (Se nedenfor). Oplys hvilke personer der sidder i konkurrencens bedømmelsesudvalg – såfremt forslagene skal igennem Provsti og Stift inden den endelige godkendelse, skal dette også oplyses.

(9)

Oplys hvem kunstnerne kan stille spørgsmål til, tidsfrist herfor og hvordan svarene formidles. Svarene på eventuelle spørgsmål fra de enkelte deltagere i konkurrencen bør sendes til alle deltagere, så der er ens betingelser for at udføre opgaven.

(10)

Det skal tydeligt fremgå, hvor (adresse og kontaktperson) og hvornår forslaget skal afleveres (dato og evt. tid) samt datoen for den endelige afgørelse/offentliggørelse af vinderforslaget.

(11)

Udvalget anbefaler bedømmelsesudvalget/kirken at arrangere et møde inden endelig afgørelse med hver enkelt konkurrencedeltager/kunstner, hvor kunstneren gives mulighed for at præsentere sit forslag og bedømmelsesudvalget/kirken gives mulighed for at stille spørgsmål; dette for at fremme gensidigt indblik, forståelse og ikke mindst den endelige bedømmelse.

* Konkurrencevilkår og honorering

Generelt kan kunstneriske konkurrencer deles op i to hovedgrupper: åbne konkurrencer og indbudte konkurrencer.

Vi kommer i denne vejledning ikke nærmere ind på den **åbne konkurrenceform**, i det vi ud fra vores erfaring med udsmykningsproblematikkerne i kirkesammenhæng mener, at den konkurrenceform vil være for tids- og ressourcekrævende for de fleste menighedsråd.

I den **indbudte konkurrence** prækvalificerer menighedsrådet kunstnere til at udarbejde et forslag. Fordelen ved denne konkurrenceform er, at man som opdragsgiver kan udvælge de kunstnere, som forventes at kunne løse den udbudte opgave. Ulempen er naturligvis, at konkurrencebesvarelsernes variation er den samme som antallet af deltagere. Under alle omstændigheder bør man tilstræbe en bred sammensætning af deltagerkredsen. Alle kunstnere modtager et vederlag, der står i et rimeligt forhold til de fordrede ydelser.

Der findes forskellige modeller/vilkår for indbudte konkurrencer og honorering af konkurrenceforslag.

A. I den traditionelle form for indbudt konkurrence udvælger menighedsrådet 3-5 kunstnere til at udarbejde et detaljeret udsmykningsforslag inklusiv budget med henblik på at udføre vinderforslaget. Udskriveren honorerer alle indsendte forslag, men er ikke forpligtet til at realisere nogen af forslagene.

B. I den udvidede form for indbudt konkurrence udarbejder konkurrencedeltagerne et idéforslag (begrænset detaljeringsgrad) og konkurrerer om en præmiesum (dog med et vist basisvederlag til alle). Samtidig er deltagerantallet større end i de sædvanlige indbudte konkurrencer (mellem 5-10). I princippet er der ikke et loft for antallet af deltagere. Udskriveren præmierer de indsendte forslag på baggrund af konkurrencebetingelserne, men er ikke forpligtet til at lade vinderforslaget realisere.

C. Konkurrencen gennemføres i to etaper. Til første etape prækvalificeres 3-5 deltagere, der afleverer et idéforslag. Efter bedømmelsen går 1-2 forslagsstillere videre i anden etape med henblik på at realisere vinderprojektet, hvor der skal udarbejdes mere uddybende forslag til projektets udformning foruden budget. Udskriveren honorerer alle indsendte forslag, men hver fase honoreres separat, i forhold til de krav der stilles.

Det skal oplyses, hvilken af de 3 modeller der benyttes i konkurrencen.

Honorarets størrelse afhænger af, hvor meget der kræves af konkurrenceforslagene i den udskrevne konkurrence.

En realistisk rettesnor for, hvordan man udregner det endelige og samlede kunstnerhonorar er, at det mindst udgør $\frac{1}{4}$ af det samlede budget for udsmykningsopgaven, og at honoraret for udsmykningsforslaget udgør $\frac{1}{4}$ af det samlede kunstnerhonorar.

Vær opmærksom på, at ejendoms- og ophavsretten til et udsmykningsforslag tilkommer kunstneren.

Udvalget for Kirkekunst er af den klare overbevisning, at den traditionelle form for indbudt konkurrence, som bekrævet ovenfor under **A**, er den bedst egnede til kirkekunstudsmykninger af en vis størrelse. Udvalget bistår gerne kirkerne/menighedsrådene, som efter 1 til 2 gratis konsulentbesøg af udvalget kan få et godt og solidt fundament til at udvælge et antal kunstnere til at deltage i konkurrencen.

For mere information om udvalget se: www.akademiraadet.dk/index.php?id=51.

For yderligere vejledning se Billedkunstnernes Forbunds regler for konkurrencer og udsmykningsforslag: www.bkf.dk/documents/10180/18585/Konkurrenceregler.pdf, deres standard skitseaftale for udsmykningsopgaver: www.bkf.dk/documents/10180/18585/%281%29Skitseaftale.pdf og deres takster for skitsehonorarer på: www.bkf.dk/udsmykninger